

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING HBO-MASTER FORENSISCHE ZORG SPECIALIST

Hogeschool Rotterdam

ADVIESRAPPORT

30 september 2025

Inhoud

1	Procedure TNO.....	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
2.1	Algemene gegevens.....	4
2.2	Profiel.....	4
2.3	Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	7
5	Aanbevelingen.....	8
6	Beoordeling	9
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten.....	9
6.2	Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	10
6.3	Standaard 3: Toetsing.....	13
6.4	Naamgeving en graad	15
7	Afkorting.....	17

1 Procedure TNO

Om erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) te verkrijgen, moet een nieuwe opleiding met succes de procedure toets nieuwe opleiding (TNO) doorlopen. Alleen na deze kwaliteitstoets kan de onderwijsinstelling de wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's voor de opleiding uitreiken.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen 'peers' vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn op te vragen bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals omschreven in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van de NVAO (Staatscourant 2024, nr. 6405). Deze plantoetsing geldt voor instellingen met een erkenning instellingstoets kwaliteitszorg. Het panel geeft een gemotiveerd oordeel over de standaarden op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele, of voldoet niet. Vervolgens formuleert het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, eveneens op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel, evenals de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	: Hogeschool Rotterdam
Opleiding	: hbo-master Forensische Zorg Specialist
Variant	: deeltijd
Graad	: Master of Arts
Afstudeerrichtingen	: geen
Locatie	: Rotterdam
Studieomvang	: 60 EC ²

2.2 Profiel

De Hogeschool Rotterdam is een grootstedelijke hogeschool met ruim 40.000 studenten, ruim 4.200 docenten, onderzoekers en medewerkers en meer dan tien instituten. De hogeschool biedt praktijkgericht onderwijs en onderzoek aan dat nauw verbonden is met het werkveld in de regio. De hogeschool geeft samen met het werkveld vorm aan praktijkgerichte oplossingen voor grote maatschappelijke vraagstukken. Het Instituut voor Sociale Opleidingen (ISO) is een van instituten van de Hogeschool Rotterdam en focust op vraagstukken rond zorg, welzijn en participatie. ISO wil studenten voorbereiden op een inclusieve samenleving, waarin samenwerking en innovatie centraal staan. Met dit doel draagt het instituut bij aan duurzame oplossingen voor grootstedelijke en sociale uitdagingen. Naast de Master Forensische Zorg Specialist biedt ISO ook de bachelor Social Work, de Master Begeleidingskunde, Master Pedagogiek en de master Transitie naar Gezondheid en Welzijn aan.

2.3 Panel

Samenstelling

1. Dr. B.T. (Bas) Agricola (voorzitter), hoofddocent toetsing en hybride onderwijs bij het Instituut voor Onderwijs en Orthopedagogiek en senior onderzoeker bij het lectoraat Beroepsonderwijs, Hogeschool Utrecht;
2. Drs. A.C.J. (Angela) Verhagen-Braspennincx, docent-onderzoeker Avans Hogeschool (plus Buitenpromovendus Open Universiteit);
3. Dr. J.A. (Jaap) van Vliet, expert-adviseur Forensische Zorg;
4. A. (Arend) Oldenhave (*student-lid*), wo-bachelor Rechtsgeleerdheid Open Universiteit.

Ondersteuning

- Anne Klaas Schilder, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator
- Astrid Koster, secretaris

Locatiebezoek

Rotterdam, 5 september 2025

² European Credits

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de Master Forensische Zorg Specialist van Hogeschool Rotterdam. De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor instellingen met erkenning instellingstoets kwaliteitszorg.

De Master Forensische Zorg Specialist (MFZS) is een tweejarige deeltijd hbo-masteropleiding (60 EC) van de Hogeschool Rotterdam die professionals binnen het forensisch domein opleidt tot masterniveau. Het panel waardeert de zes heldere kwalificaties, die opgesteld zijn in samenwerking met een klankbordgroep. De balans tussen generieke en specifieke competenties sluit goed aan bij het masterniveau. Het werkveld ziet duidelijk de meerwaarde van masteropgeleide professionals. Wel vraagt het panel aandacht voor de positionering van deze professional in het werkveld binnen een soms onvrijwillig kader waarbij cliënten of hun vertegenwoordigers niet altijd instemmen met de behandeling.

De opleiding bestaat uit digitale lessen en lesdagen op locatie. Het docententeam is bevoegd en ervaren. Het studentenwelzijn en -voortgang kan de opleiding voldoende monitoren en borgen, doordat docenten ervaring hebben nabijheid te creëren in een online leeromgeving in soortgelijke masteropleidingen. De opleiding is praktijkgericht en studenten maken opdrachten op hun eigen werkplek binnen het forensische domein. Het panel adviseert de werkafspraken over de werkzaamheden van de studenten en de begeleiding op de werkplek beter te monitoren. Het niveau van het studiemateriaal is in orde.

De toetsing is helder vormgegeven: het toetsprogramma is overzichtelijk, sluit aan bij de beoogde kwalificaties en de schriftelijke en mondelinge toetsen worden positief bevonden. Ook stemmen docenten in voldoende mate de beoordelingen op elkaar af. De opleiding leert studenten in voldoende mate onderzoek doen: de benodigde kennis en onderzoeksvaardigheden hiervoor komen voldoende in de opleiding voor. Het panel suggereert wel om nog explicieter aandacht te besteden aan onderzoeksmethodologie. Het panel adviseert ook om tijdens het afstuderen expliciet aandacht te besteden aan de doorwerking en implementatie van onderzoeksresultaten in de praktijk. Ook kan de inrichting van het afstuderen nog worden verbeterd, door beoordelingscriteria voor het beoordelen van het portfolio en het Criterium Gericht Interview (CGI) goed van elkaar te scheiden, zodat de inhoudelijke kwaliteit van het portfolio slechts eenmaal wordt beoordeeld.

Conclusie

De MFZS is een goed doordachte opleiding op masterniveau die aansluit bij de behoeften van werkveld. De praktijkgerichte kwalificaties sluiten bij de doelstelling aan. Het docententeam bestaat uit deskundige docenten met voldoende werk- en onderzoekservaring. Het toetsprogramma is consistent en het curriculum en de toetsing sluiten op elkaar aan. Verbeterpunten liggen onder andere bij de aandacht tijdens het afstuderen voor de doorwerking van het onderzoek in de praktijk. Al met al adviseert het panel een positief oordeel toe te kennen aan de opleiding Master Forensische Zorg Specialist.

Standaard	Oordeel
-----------	---------

1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	voldoet
3 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Sterke koppeling theorie en praktijk – In de opleiding is er veel aandacht voor de theoretische achtergronden van het forensisch handelen in de praktijk en wordt de theorie op een goede manier gekoppeld aan die praktijk.
2. Aansluiting behoefte werkveld – De opleiding sluit goed aan bij de behoefte van het werkveld aan masteropgeleide forensisch zorgprofessionals.
3. Expertise docenten – Docenten die de opleiding gaan verzorgen hebben veel inhoudelijke expertise in het forensische werkveld.
4. Bevlogen docententeam – Het docententeam van de opleiding is zeer bevlogen.
5. Intensieve samenwerking met werkveld – De opleiding werkt intensief samen met het werkveld bij de ontwikkeling en uitvoering van de opleiding.
6. Intensief beoordelingsproces – Binnen het toetsprogramma van de opleiding is het beoordelingsproces intensief, valide en voldoende navolgbaar.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Positionering in het werkveld – werk actief mee aan de verheldering van de rol en positie van een masteropgeleide Forensische Zorg Specialist in de forensische praktijk.
2. Afspraken werkplek monitoren – Zorg dat de werkafspraken tussen de student en de werkgever over de verwachte werkzaamheden en de afspraken over de begeleiding beter wordt gemonitord.
3. Weging inhoudelijke criteria – Zorg dat de beoordeling van de inhoudelijke kwaliteit van het portfolio enkel in dat onderdeel wordt beoordeeld en niet ook in het Criterium Gericht Interview.
4. Aandacht voor weerbaarheid – Schenk nog meer aandacht aan de weerbaarheid van studenten, ten opzichte van hun werkplek, de opleiding en de privé-situatie.
5. Culturele verschillen – Besteed in de opleiding nog meer expliciete aandacht aan het omgaan met culturele verschillen in de werkzaamheden in het forensische veld.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Profiel van de opleiding

De Master Forensische Zorg Specialist (MFZS) is een tweejarige deeltijd hbo-masteropleiding (60 EC) van de Hogeschool Rotterdam die masteropgeleide forensische zorgprofessionals opleidt. Het profiel van de opleiding is onderscheidend en relevant: de opleiding richt zich op professionals met een bachelor achtergrond die werkzaam zijn in de forensische zorg en die hun handelen willen verdiepen en versterken. De masteropgeleide professional focust zich op het versterken van de behandelpraktijk binnen de Nederlandse context van de forensische zorg door wetenschappelijke inzichten uit recente jaren te vertalen naar de werkvloer. De nadruk ligt op de operationalisering van kennis, monitoring op afdelingsniveau en de vertaling van behandelplannen naar het dagelijks handelen van sociotherapeuten. Het doel van de opleiding is om studenten in staat te stellen een bijdrage te leveren aan behandeling en de onderbouwing daarvan, zonder de rol van de behandelaar over te nemen.

In het informatiedossier beschrijft de opleiding op welke wijze het werkveld behoefte heeft aan een masteropgeleide forensische zorgprofessional. Tijdens het locatiebezoek heeft het werkveld dit bevestigd. Het panel heeft in de gesprekken tevens geconstateerd dat de kwalificaties van de opleiding aantoonbaar aansluiten bij de verwachtingen van het werkveld. Het panel merkt wel op dat de ambitie van de opleiding stevig is, mede gezien de complexiteit van het werkveld. De positionering van de masteropgeleide forensische zorgprofessional ten opzichte van behandelcoördinatoren, sociotherapeuten en hbo-collega's vraagt nog nadere uitwerking, evenals de rol van deze masteropgeleide professional binnen de zorg waar de cliënt of diens vertegenwoordiger niet mee instemt of zich tegen verzet.

Beroepsrollen en kwalificaties

Om het beoogde eindniveau te bereiken heeft de opleiding zes kwalificaties geformuleerd die zowel generieke als specialistische aspecten van het beroep bestrijken:

- 1) risicomanagement
- 2) behandeling en behandelvoortgang
- 3) herstelgericht werken
- 4) interdisciplinair samenwerken
- 5) professioneel leiderschap
- 6) onderzoeken

Het panel waardeert het gebruik van *backwards design* als uitgangspunt voor de ontwikkeling van het curriculum, waarbij de beroepskwalificaties richtinggevend zijn.

Het werkveld is in de klankbordgroep intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van de kwalificaties. Het panel heeft daarmee geconstateerd dat de kwalificaties met nauwe betrokkenheid van het werkveld zijn vastgesteld en aansluiten bij de actuele behoeften van het forensische zorgdomein. De klankbordgroep zal na de start van de opleiding overgaan in de werkveldadviescommissie.

De opleiding onderbouwt de kwalificaties met de professionele masterstandaard, waarin de Dublin Descriptoren, het NLQF en het ZelCom-model zijn verwerkt. Het masterniveau komt in de formulering van de kwalificaties goed naar voren, met name in de koppeling tussen theorie en praktijk en in de aandacht voor reflectie. De aandacht voor de doorwerking van het onderzoek in de praktijk kan worden geëxpliciteerd. Het panel oordeelt dat de kwalificaties op masterniveau (NLQF 7) zijn beschreven. De opleiding maakt gebruik van een kwalificatiedekkingsmatrix, waardoor de opbouw en onderlinge samenhang van de kwalificaties en de indicatoren inzichtelijk en transparant zijn.

Studenten worden gestimuleerd om vraagstukken vanuit de eigen werkpraktijk in te brengen, waarbij *evidence-informed* werken centraal staat. Studenten ontwikkelen hiervoor vooral kwalitatieve onderzoeksvaardigheden. Het panel waardeert dat praktijkgericht onderzoek en de reflectie op professioneel handelen structureel onderdeel zijn van de opleiding en dat de opleiding morele en ethische reflectie expliciet benoemt.

Conclusie

De opleiding heeft een onderscheidend en relevant profiel dat in nauwe samenwerking met het werkveld is vormgegeven. Er is aantoonbaar behoefte in het werkveld aan de masteropgeleide forensische zorgprofessional. Het panel onderschrijft dat de opleiding erin slaagt studenten op te leiden tot professionals die complexe vraagstukken in de forensische zorg kunnen analyseren, onderzoeken en aanpakken. Wel adviseert het panel positionering van de afgestudeerde professional verder te verduidelijken en de aandacht voor het werken in een onvrijwillig kader scherper te duiden. De set van zes kwalificaties is zorgvuldig opgesteld en biedt houvast voor het curriculum. De koppeling van theorie en praktijk, de aandacht voor onderzoekend vermogen en de aandacht voor reflectie sluiten goed aan bij het masterniveau en de behoefte van het werkveld. Het panel concludeert dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Opzet en inhoud van het curriculum

De masteropleiding Forensische Zorg Specialist (MFZS) kent een cumulatieve opbouw: inzichten en vaardigheden worden per cursus verdiept en meegenomen in de volgende onderwijsperiode. Het panel waardeert de duidelijke structuur en de herkenbare verbinding tussen theorie en praktijk, opgebouwd rond drie thematisch georiënteerde

periodes in het eerste studiejaar, gevolgd door een afstudeerprogramma in het tweede jaar.

Binnen het curriculum zijn bovendien drie samenhangende en doorlopende leerlijnen geïntegreerd: de kennislijn, de onderzoekslijn en de professionele leiderschapslijn. Uit het informatiedossier blijkt dat deze leerlijnen binnen iedere cursus gecombineerd en toegepast worden op praktijksituaties die voortkomen uit of verbonden zijn met de werkomgeving van de studenten. De opleiding kan nog meer aandacht besteden aan culturele diversiteit. Zowel behandelaars als cliënten kennen een diverse achtergrond, waardoor interculturele competenties van groot belang zijn, aldus het panel.

De opleiding kent een stevige theoretische basis, die adequaat verankerd zit in de kennislijn. De inhoudelijke thematische breedte in het eerste jaar is groot, waarbij de opleiding aansluit bij Nederlandstalige en internationale literatuur en ontwikkelingen. Dit brengt wel het risico met zich mee dat studenten overladen raken. Het panel adviseert om kritisch te kijken naar de hoeveelheid verplichte literatuur en een betere balans te zoeken tussen diepgang en studeerbaarheid. Tijdens het locatiebezoek erkenden de docenten dit punt.

De onderzoeksleerlijn is verweven in de opdrachten binnen de cursussen. Praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden worden vanaf in jaar 1 opgebouwd via literatuurstudie. Het onderzoek is veelal kwalitatief van aard en is gericht op kritisch denken. Het panel vindt dit passen bij de beroepsgerichtheid van deze opleiding, maar suggereert om studenten ook te bekwamen in het interpreteren van kwantitatief onderzoek. De leerlijn professionele ontwikkeling richt zich op aspecten als oordeelsvermogen, leiderschap en positionering binnen de forensische context. Deze leerlijn loopt door het gehele eerste jaar en wordt in het tweede jaar verder uitgebouwd. De keuze voor een professionele leerlijn waarin studenten oordeels- en handelingsvermogen, positioneren en leiderschap ontwikkelen, sluit goed aan bij het profiel van de master. Het panel waardeert de opbouw van de opleiding in leerlijnen, maar adviseert nog eens kritisch te kijken naar de relatie tussen de leerlijnen en de kwalificaties. Ook ziet het panel ruimte om de rol van herstelgericht werken sterker en explicieter als leerlijn te verankeren en niet als onderdeel van een van de andere leerlijnen.

Leeromgeving en faciliteiten

De opleiding kent een hybride leeromgeving waarin zij binnen- en buitenschools leren combineren. Het curriculum bestaat uit fysieke onderwijsdagen op locatie en online lesdagen. Studenten werken tussen de lesdagen door zelfstandig aan opdrachten en bestuderen literatuur. Tijdens de bijeenkomsten besteedt de opleiding nadrukkelijk aandacht aan de professionele ontwikkeling, de zogenaamde leerreis. Studenten besteden gemiddeld twaalf uur per week aan literatuurstudie en opdrachten naast de onderwijsdagen. Studenten en docenten van vergelijkbare masteropleidingen als de Master Begeleidingskunde ervaren deze mix als werkbaar en geschikt voor de doelgroep van werkende professionals, aldus docenten. Ook het panel vindt dit passend bij de doelgroep. Doordat docenten ervaring hebben om nabijheid te creëren in een online leeromgeving in soortgelijke masteropleidingen kan het studentenwelzijn en de voortgang voldoende worden gemonitord en geborgd. Het panel vraagt aandacht voor de werkdruk van studenten, die veelal een opleiding, een sociaal leven en een mentaal zeer zware werkomgeving combineren, en vraagt de opleiding hier op

te letten, ook omdat het aantal contacturen beperkt is. De opleiding maakt gebruik van Brightspace als digitale leeromgeving. Het panel beoordeelt de gedetailleerde uitwerking van de studiehandleiding en de aandacht voor het creëren van nabijheid en interactie in de online leeromgeving positief.

Werkplekleren vormt een belangrijk uitgangspunt van de opleiding: de opdrachten worden waar mogelijk in de eigen werkpraktijk uitgevoerd, maar kunnen ook in de vorm van een literatuuronderzoek plaatsvinden. Hierbij verwacht de opleiding dat de werkende studenten binnen de eigen werkpraktijk direct patiëntcontact hebben gericht op behandeling (in een multidisciplinair verband) binnen een ambulante of klinische forensische setting. Studenten gaan tijdens hun studie aan de slag met actuele en complexe vraagstukken uit de eigen beroepspraktijk. Het panel is positief over de aansluiting bij de werk- en beroepspraktijk. Het panel adviseert wel de werkafspraken tussen de werkgever en de student beter te monitoren. Ook vindt het panel dat de opleiding nog kan verduidelijken hoe het opleiden in en het toezicht op het uitvoeren van praktijkonderzoek bij kwetsbare doelgroepen plaatsvindt. Gezien de aard van de doelgroep is het van belang dat studenten hierbij zorgvuldig begeleid worden, zowel inhoudelijk als met aandacht voor het emotionele en ethische aspect van het werk.

Docenten

Het panel heeft geconstateerd dat het docententeam bestaat uit bevlogen en ervaren professionals. Alle docenten beschikken minimaal over een masterdiploma. De leidende lector is gepromoveerd. Het team heeft voldoende onderwijskundige kwalificaties (BDB, BKE en SKE). Alle docenten hebben naast een parttime aanstelling bij de master een relevante andere functie in andere contexten die zij inzetten voor de opleiding. Het panel heeft tijdens het locatiebezoek een betrokken team gezien dat met overtuiging samenwerkt en intensief contact heeft met het werkveld.

Instroom en begeleiding

Uit de concept-OER blijkt dat beoogde studenten toelaatbaar zijn indien zij een bacheloropleiding hebben afgerond en kunnen aantonen dat zij tenminste twee jaar relevante werkervaring hebben binnen het forensisch domein. De intakeprocedure, waarin aandacht is voor motivatie en de werkervaring, leidt tot een persoonlijk studieadvies. Het panel beoordeelt de instroomprocedure als passend. De opleiding richt zich op een brede groep professionals uit de forensische zorg, waaronder sociotherapeuten, verpleegkundigen, sociaal-psychiatrische verpleegkundigen, casemanagers en basispsychologen. Door de keuze voor deze doelgroep stromen studenten in die de complexiteit van het werkveld kennen en de koppeling tussen theorie en praktijk kunnen maken. Ook voorkomt de opleiding hiermee dat waardevolle medewerkers uitstromen naar andere beroepsvelden, zoals de psychologie, en wordt het behoud van expertise in de forensische zorg bevorderd. Het panel onderschrijft deze keuze.

De begeleiding van studenten is grotendeels belegd bij docenten. Het panel waardeert de intensieve begeleiding door de opleiding, maar vraagt aandacht voor de mentale welzijn van studenten. De begeleiding door de opleiding kan worden aangevuld met de faciliteiten en regelingen van Hogeschool Rotterdam. Er is ook aandacht voor studenten met een functiebeperking: Hogeschool Rotterdam biedt studenten met een functiebeperking verschillende vormen van ondersteuning. Studenten dienen hiertoe

zelf het initiatief te nemen en afspraken te maken met de onderwijsmanager. Het panel vindt de totale begeleiding toereikend.

Conclusie

De inhoud van het curriculum sluit aan bij de kwalificaties, en is met drie leerlijnen goed doordacht. Het curriculum sluit ook aan bij de beroepspraktijk. De opleiding heeft een heldere thematische structuur waarin beroepspraktijk, kennisontwikkeling en professionele groei op integrale wijze samenkomen. Dit zorgt ervoor dat studenten in staat worden gesteld de kwalificaties te behalen. Het panel waardeert de stevige theoretische basis en de nadruk op onderzoekend vermogen en reflectie, maar ziet ruimte om complexiteit en herstelgericht werken sterker en explicieter als leerlijn te verankeren. Het docententeam is bevoegen, deskundig en nauw verbonden met de praktijk. Het programma sluit goed aan bij de doelgroep van professionals in de forensische zorg en de leeromgeving en de instroomprocedure zijn adequaat ingericht. Het panel concludeert dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

6.3 Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Toetsprogramma

Het toetsbeleid van de opleiding sluit aan bij de toetsvisie van het Instituut voor Sociale Opleidingen (ISO). Het toetsprogramma van de opleiding bestaat uit de toetsing van de periodes en is logisch opgebouwd vanuit de kwalificaties en indicatoren van de opleiding. Het toetsprogramma is coherent en uit het toetsplan blijkt dat het bestaat uit een combinatie aan formatieve en summatieve toetsen per cursus. Studenten werken hierbij aan schrijf-, reflectie- en handelingsopdrachten die bijdragen aan kennisontwikkeling, professioneel leiderschap en onderzoeksvaardigheden. Gedurende het jaar neemt de complexiteit van de opdrachten toe. Vaardigheden worden herhaald, verdiept en toegepast in nieuwe contexten. Alle elementen komen samen in het tweede jaar, waarin het afstuderen centraal staat met een casestudy en een veranderadvies.

In de opleiding staat ontwikkelingsgericht toetsen centraal: toetsing is niet alleen een moment van beoordeling, maar draagt bij aan het leren en de professionele ontwikkeling van studenten. De opleiding maakt hiervoor gebruik van een mix aan summatieve toetsvormen, waaronder casuspresentaties, betogen, morele dialogen, portfolio-opdrachten, portfolio-assessments en een eindassessment. Formatieve opdrachten van met name de morele dialogen, ondersteunen het leerproces en vergroten zelfsturing en feedbackgeletterdheid, heeft het panel gezien.

Het afstuderen bestaat volgens het informatiedossier uit twee onderdelen; 1) het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek in de vorm van een zogenaamde casestudie en 2) de professionele ontwikkeling tot Forensische Zorg Specialist. Het afstudeeronderzoek sluit direct aan bij de praktijk: studenten werken met casuïstiek en leren een voorstel te formuleren. Het afstuderen wordt afgesloten met een

criteriumgericht interview (CGI), waarin studenten op basis van hun casestudy en leerreis de zes kwalificaties van de MFZS op eindniveau aantonen. Het panel adviseert om tijdens het afstuderen expliciet aandacht te besteden aan de doorwerking en implementatie van onderzoeksresultaten.

Beoordeling van kwalificaties

Studenten verzamelen gedurende de opleiding bewijsmateriaal voor hun ontwikkeling in een portfolio. Dit bevat beroepsproducten, reflecties en feedback uit de praktijk. Het functioneren op de werkplek is zelf geen onderdeel van de beoordeling. In de assessmentgesprekken reflecteren studenten op hun ontwikkeling en positioneren zij zichzelf als masteropgeleide professional. De formatieve en summatieve toetsen zijn logisch gekoppeld aan de kwalificaties en indicatoren, waardoor de voortgang zichtbaar wordt en studenten gericht kunnen werken aan hun groei. Het panel vindt dat de nadruk op reflectie en zelfbeoordeling past bij het masterniveau.

Uit het informatiedossier blijkt dat de beoordeling van de eindfase bestaat uit het beroepsproduct, het proces en een assessmentgesprek. Alle onderdelen dienen positief te worden afgerond. Deze onderdelen zullen leiden tot een eindproduct in de vorm van een casestudie en een kritische reflectie op het product en het proces. Gedurende het gehele tweede jaar werken studenten aan een casestudie. De casestudie is onderdeel van het portfolio en dat wordt afgesloten met een assessment. De beoordeling wordt gedaan door twee onafhankelijke assessoren die studenten op de zes kwalificaties van de opleiding, die op eindniveau in de criteria zijn uitgewerkt. Zij baseren hun oordeel zowel op het ingeleverde beroepsproduct als op de eindpresentatie.

Het panel ziet twee aandachtspunten voor de inrichting van het afstuderen, die het ook met de opleiding heeft besproken. Het eerste aandachtspunt is de inhoud van de beoordeling van het CGI. De opleiding heeft vier toetsen ontwikkeld die worden beoordeeld met een cijfer en die leiden tot het afronden en behalen van de cursus: het verschijnsel, het plan van aanpak, de casestudie en het CGI. De eerste drie toetsen zijn onderdeel van een portfolio en worden alle drie los beoordeeld met een eigen beoordelingsformulier en individueel cijfer. Het panel vraagt zich af wat de opleiding dan nog beoordeelt tijdens het CGI. Ten tweede vraagt het panel zich af hoe de beoordeling van het bewijs in het portfolio van jaar 1 en 2 om de professionele ontwikkeling te beoordelen, zich verhoudt tot de inhoud van de toetsing van de casestudie. De inhoud van het afstuderen beoordeelt het panel als positief. Het panel vraagt de opleiding deze aandachtspunten nader uit te werken in de structuur van de beoordelingen.

De beoordelingsformulieren zijn transparant en sluiten aan bij de kwalificaties. Twee getrainde assessoren voeren het gesprek, waarbij een extern deskundige actief participeert. De opleiding hanteert bij het beoordelen de WACKER-methodiek, waarmee docenten de beoordelingen kalibreren. Het panel noemt dit een passende en stevige keuze.

Borging van toetsing

De opleiding bewaakt de toetskwaliteit via het werken met de toetscyclus, het vierogenprincipe en geplande kalibratiemomenten. De rubrics sluiten aan op de kwalificaties en bieden studenten inzicht in de beoordelingscriteria. De docenten zijn getraind in het beoordelen van formatieve en summatieve toetsen.

De examencommissie is instituutsbreed georganiseerd, dit betekent dat ISO één examencommissie (EC) heeft voor zowel de bachelor- als masteropleidingen. De examencommissie hanteert daarvoor een leidraad: de 'Handreiking examencommissie 2021' van de Vereniging van Hogescholen.

De examencommissie voert jaarlijks een screening uit op de kwaliteit van de beoordeling van het afstuderen. Resultaten daarvan worden teruggekoppeld naar de opleiding. De examencommissie verleent mandaat aan de toetsborgingscommissie voor het borgen van de kwaliteit van tentamens. Voor de masteropleidingen van het instituut voor Sociale Opleidingen is er een apart Onderwijs- en Examen Reglement (OER). Het panel heeft tijdens het locatiebezoek een examencommissie gezien die de kwaliteit van de toetsing en het eindniveau van de opleiding serieus neemt en daadkrachtig is. Ook kan de examencommissie putten uit ruime ervaring met kwaliteitsborging van soortgelijke masteropleidingen binnen het instituut waar de werkplek een belangrijke rol speelt, zoals de master Begeleidingskunde. Het panel beoordeelt de kwaliteit van de examencommissie dan ook als positief.

Er is verder een gezamenlijke toetsborgingscommissie voor de masteropleidingen binnen het Instituut voor Lerarenopleidingen en het Instituut voor Sociale Opleidingen (ISO). Ook de opleiding zal door een docent-lid in deze commissie worden vertegenwoordigd. De toetsborgingscommissie volgt in haar werkwijze de PDCA-cyclus en stelt hiervoor in afstemming met de voorzitter van de examencommissie een jaarplanning op. Het panel waardeert deze institutionele inbedding en ziet hierin ook voldoende waarborgen voor toetskwaliteit.

De opleiding borgt de kwaliteit van toetsing verder met behulp van transparante beoordelingsinstrumenten, rubrics en het vier-ogenprincipe. Met name de kalibratiemomenten met docenten vindt het panel een goede keuze om de betrouwbaarheid van de beoordelingen te waarborgen.

Conclusie

Het toetsprogramma van de opleiding is coherent opgebouwd en sluit goed aan bij de kwalificaties en indicatoren van de opleiding. De combinatie van formatieve en summatieve toetsing ondersteunt de ontwikkeling van studenten en bouwt systematisch op naar het masterniveau. Het gebruik van diverse, beroepsauthentieke toetsvormen en het Criterium Gericht Interview bij afstuderen zijn sterke keuzes. Wel adviseert het panel de weging van beoordelingscriteria verder te verhelderen en de validiteit van de toetsing van onderzoeksvaardigheden explicieter te maken. Het panel acht de borging van de toetskwaliteit voldoende geborgd via rubrics, vier-ogenprincipe, kalibratie en de betrokken examencommissie. Op basis van deze overwegingen concludeert het panel dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

6.4 Naamgeving en graad

Bevindingen en overwegingen

De opleiding stelt als opleidingsnaam Forensische Zorg Specialist voor en graadtoevoeging aan de Master 'of Arts' te verbinden.

De opleiding heeft voor de naamkeuze contact gehad met de Hogeschool Utrecht omdat deze al een dergelijke masteropleiding in het forensische domein aanbiedt. Het gebruik van de toevoeging Specialist maakt voor de opleiding duidelijk dat het gaat om een specifieke deskundigheid binnen de zorg in het forensische domein, en voorkomt dat de titel te generiek blijft. Bovendien benadrukt de opleiding dat afgestudeerden door hun opleiding bijdragen aan de transfer van kennis binnen hun organisatie en het bredere werkveld. Het panel onderschrijft de naamkeuze van de opleiding en vindt dat de aanduiding Forensische Zorg Specialist passend en onderscheidend is.

De keuze voor de graadtoevoeging 'of Arts' heeft de opleiding gemaakt vanuit de context waarin afgestudeerden opereren: het handelen van de professional staat in het teken van de mens en diens sociale omgeving. Het accent ligt daarmee nadrukkelijk op het sociale en contextuele aspect van de forensische zorg. Het panel onderschrijft deze keuze voor de graadtoevoeging 'of Arts'. Die sluit goed aan op de referentielijst in de ministriële regeling titulatuur. De referentielijst noemt bij Gedrag en Maatschappij het volgende bij 'of Arts'. Dit gaat om opleidingen die voor het grootste deel gericht zijn op management, therapie, pastoraal werk, veiligheidskunde, pedagogiek en toegepaste psychologie. Het panel vindt dan ook dat de toevoeging 'of Arts' aansluit bij de aard van de opleiding, de inhoud van het curriculum en de positie die de afgestudeerde inneemt in de beroepspraktijk. Het panel is daarom positief over de gemaakte keuze.

Conclusie

Het panel concludeert dat de opleidingsnaam Forensische Zorg Specialist en de keuze voor de graad master met de toevoeging 'of Arts' goed gemotiveerd is en bovendien passend bij de opleiding en spreekt hierover zijn positieve oordeel uit.

Het panel adviseert dan ook om de volgende graad aan de opleiding Forensische Zorg Specialist toe te kennen: Master of Arts.

7 Afkortingen

CGI	Criterium Gericht Interview
hbo	hoger beroepsonderwijs
ISO	Instituut voor Sociale Opleidingen (ISO).
MFZS	Master Forensische Zorg Specialist
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en Examen Reglement
PDCA	Plan Do Check Act
TNO	toets nieuwe opleiding
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de toetsing van de nieuwe opleiding Hbo-master Forensische Zorg Specialist van de Hogeschool Rotterdam.

Aanvraagnummer: AV-3206

Colofon
Rapport Toets Nieuwe Opleiding
Samenstelling: NVAO NEDERLAND
Versie: 1.01.01 (1 september 2024)

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net